

**TÜRKİYE’NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2025**

İSO, “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2025” Araştırmasının Sonuçlarını Açıkladı

20 Temmuz 2026

İstanbul Sanayi Odası (İSO), haziran ayında açıkladığı 2025 yılı “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)” araştırmasının ardından, İSO 500’e göre nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” araştırmasının 2025 sonuçlarını da bugün kamuoyu ile paylaştı.

İSO İkinci 500 araştırması, her yıl olduğu gibi bu yıl da söz konusu kuruluşların karşı karşıya kaldığı ekonomik ve finansal koşulların yanı sıra ihracat, AR-GE ve teknoloji faaliyetleri açısından performanslarına ilişkin önemli sonuçlar ortaya koydu.

Hiç kuşkusuz bu sonuçları değerlendirirken dezenflasyon süreci ve zorlu küresel koşulların sanayi kuruluşlarımıza etkilerini de göz önünde bulundurmak gerekiyor. Zira 2025, sanayi firmalarının artan finansman maliyetleri, zayıflayan iç talep, kur ve maliyet dengesi, yatırım iştahındaki yavaşlama ve rekabet gücünü koruma ihtiyacı arasında zorlu bir denge kurmaya çalıştıkları bir yıl olarak tarihe geçti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Üretimden Satışlar (Net)				
	Üretimden Satışlar (Net) (Milyar TL)	Değişim (%)	Yurtiçi Üretici Enflasyonu (%) (Yıllık, Ortalama)	Reel Değişim (%)
2015	75,6	5,3	5,3	0,0
2016	82,2	8,6	4,3	4,2
2017	107,6	30,9	15,8	13,1
2018	137,5	27,8	27,0	0,6
2019	157,0	14,2	17,6	-2,9
2020	191,1	21,7	12,2	8,5
2021	339,2	77,5	43,9	23,4
2022	694,8	104,8	128,5	-10,4
2023	987,9	42,2	49,9	-5,2
2024	1.393,0	41,0	41,1	-0,1
2025	1.750,4	25,7	25,4	0,2

İSO İkinci 500'ün sıralama kriteri olan üretimden satışlar, 2024 yılında 1 trilyon 393 milyar lira iken 2025'te yüzde 25,7 artışla 1 trilyon 750 milyar liraya yükseldi. Söz konusu artış; 2020 sonrasındaki en düşük oran olarak dikkat çekti.

Buna karşılık 2025'te yüzde 25,4 olan yıllık ortalama Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi (Yİ-ÜFE) ile arındırıldığında; üretimden satışların reel olarak binde 2 ile çok sınırlı bir artış kaydettiği görülüyor. Böylece 2022'de yüzde 10,4; 2023'te yüzde 5,2 ve 2024'te binde 1 olan üretimden satışlardaki reel düşüş eğilimi, İSO 500'de olduğu gibi İSO ikinci 500'de de üç yılın ardından çok ılımlı düzeyde de olsa artışa dönmüş bulunuyor.

İSO İkinci 500'ün en büyük üç şirketi

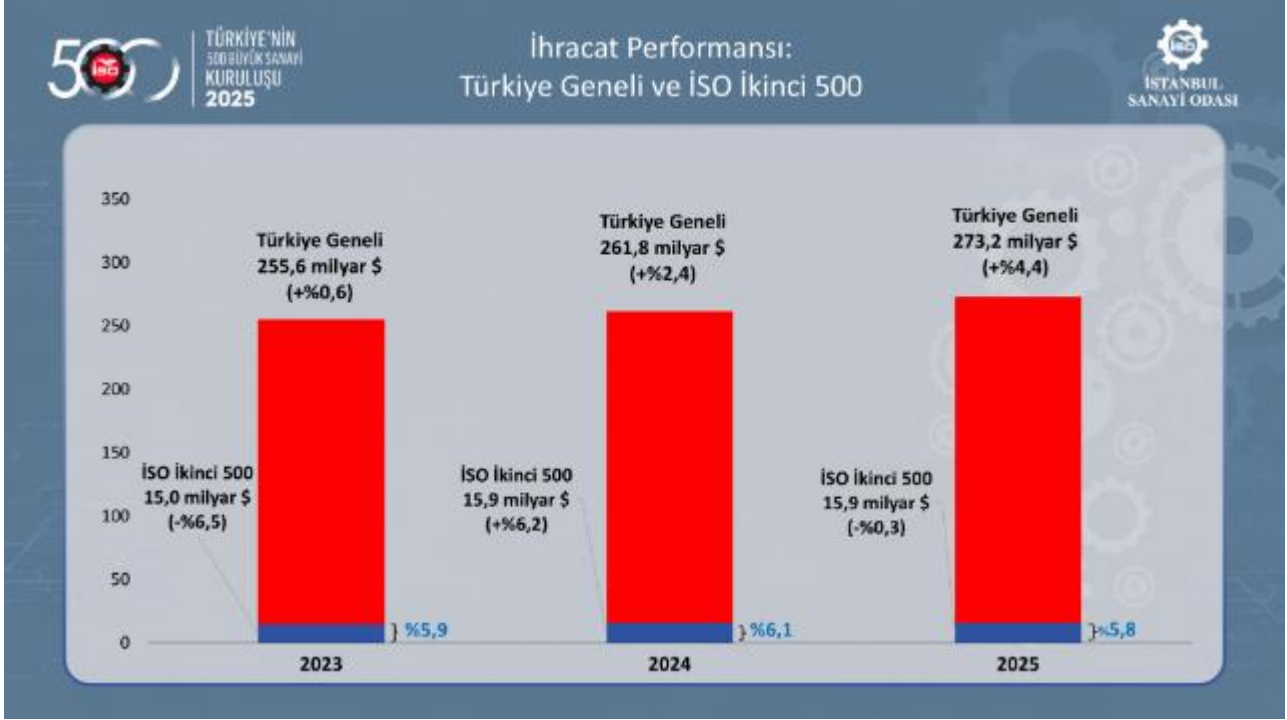
Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2025 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına göre Teksan Jeneratör 5 milyar 317 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 5 milyar 308 milyon TL ile Norm Salihli Vida ve Cıvata takip ederken, Biska Tekstil 5 milyar 306 milyon TL ile üçüncü oldu.

2025 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 5 milyar 317 milyon TL ile 2 milyar 220 milyon TL arasında kalan şirketler girebildi. İSO İkinci 500'ün 2024 yılı listesinde yer alan şirketlerin üretimden satışları 4 milyar 186 milyon TL ile 1 milyar 821 milyon TL bandında gerçekleşmişti.

2025 yılında 69 yeni kuruluş İSO İkinci 500 sıralamasında yer alma başarısı gösterdi. 26 kuruluş, 2024 araştırmasında İSO 500'de iken 2025'te İSO İkinci 500'e geriledi. 405 kuruluş ise son iki yılda da İSO İkinci 500 sıralamasında yer aldı.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

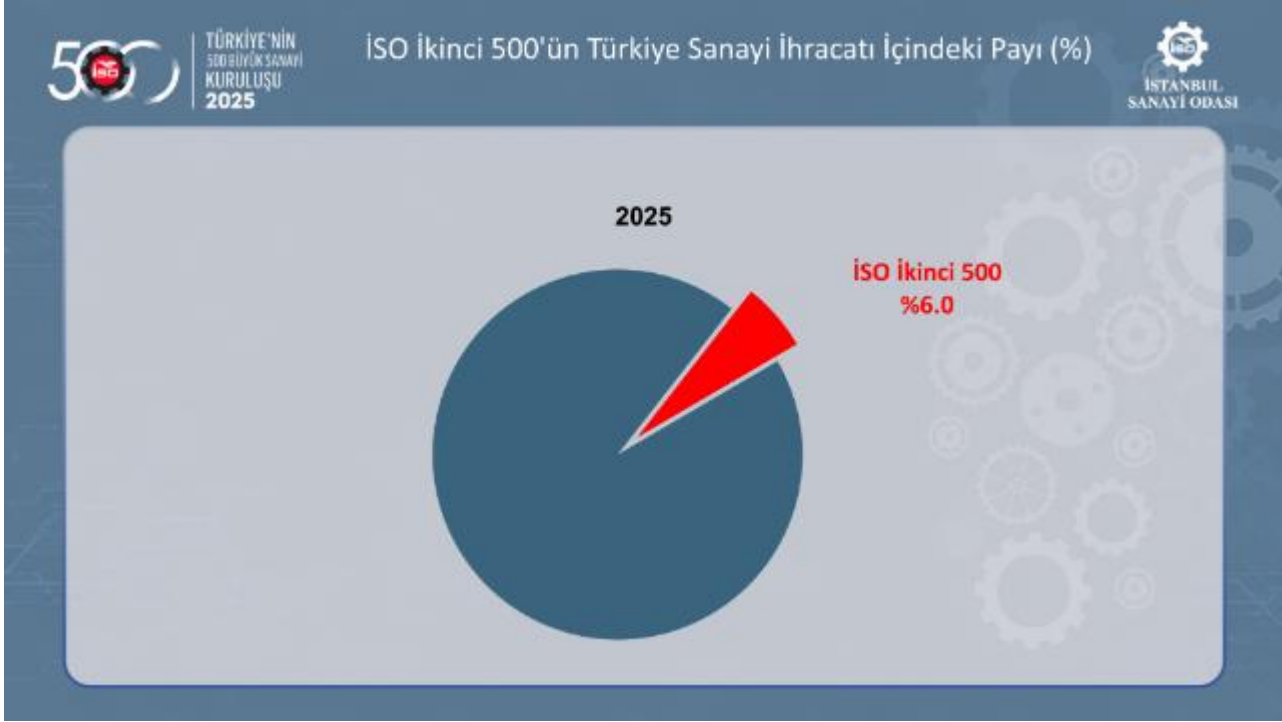

Zorlu küresel talep koşullarına rağmen Türkiye'nin ihracatı 2025 yılında yüzde 4,4 artışla 273,2 milyar dolara yükselmiş; sanayi malları ihracatı ise yüzde 4,5 artarak 263,4 milyar dolara ulaşmıştı.

2025 yılında İSO 500'ün ihracatı yüzde 8,4 artışla 104,7 milyar dolara çıkarken, İSO İkinci 500'ün ihracatı yüzde 0,3 düşüş gösterdi ve 15,9 milyar dolar bandını aşamadı. Bu durum, İSO İkinci 500'ün yoğunlaşan küresel rekabet ortamında pazar payını korumakta ve genişletmekte zorlandığına işaret etti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Bu gelişmeler sonucunda İSO İkinci 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 2025 yılında 0,3 puan azalarak yüzde 6'ya geriledi.

500 TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Seçilmiş Temel Göstergeler

İSTANBUL SANAYİ ODASI

	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Oran (%)	
	2024	2025		2024	2025
Net Satışlar	1.618.404	2.061.617	27,4	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	1.341.361	1.687.883	25,8	82,9	81,9
Brüt Satış Karı (Zararı)	277.043	373.733	34,9	17,1	18,1
- Faaliyet Giderleri	159.130	214.111	34,6	9,8	10,4
Faaliyet Karı (Zararı)	117.913	159.623	35,4	7,3	7,7
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	132.496	187.793	41,7	8,2	9,1
- Finansman Giderleri	95.366	138.466	45,2	5,9	6,7
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	34.292	45.948	34,0	2,1	2,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (EBITDA)	205.094	264.201	28,8	12,7	12,8

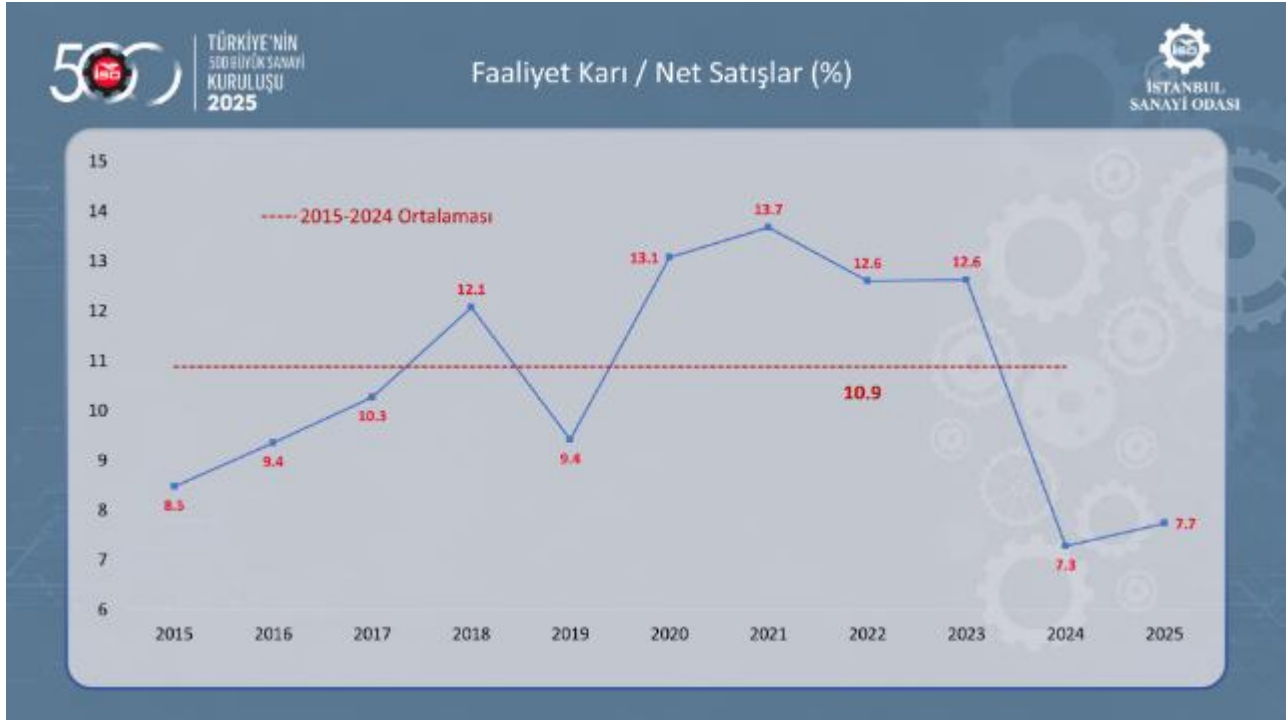

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

2025 yılında uygulanan dezenflasyon politikaları ve dış pazarlardaki durgunluk satış gelirleri üzerinde baskı yaratırken, yüksek faiz oranları ve artan finansman yükleri, karlılık göstergelerini sınırlamaya devam etti. Buna karşılık, şirketlerin maliyet yönetiminde sağladığı görece başarı, karlılığın ılımlı düzeyde de olsa korunmasında etkili oldu.

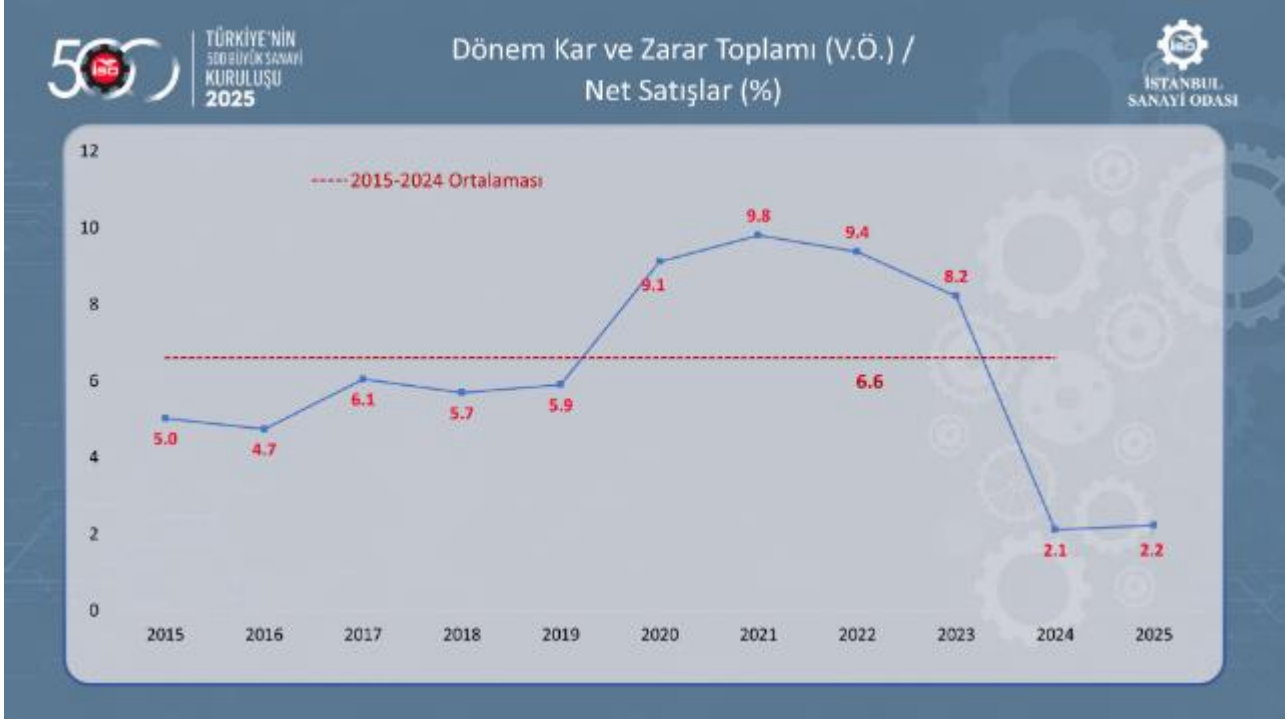
İSO 500'e benzer şekilde İSO İkinci 500'de de sanayi kuruluşlarının karları, 2024 yılındaki sert düşüşlerin ardından 2025'te güçlü nominal artışlar kaydetti. Ancak bu iyileşmede, 2024 yılı karlılık büyüklüklerinin oldukça düşük seviyelerde gerçekleşmesinin yarattığı baz etkisi belirleyici oldu. Bununla birlikte, 2025 yılında tüm karlılık rasyoları 2015-2024 ortalamasının altında kaldı.

2024'ten 2025'e İSO İkinci 500'ün faaliyet karı yüzde 35,4 oranında artarak 118 milyar liradan 160 milyar liraya yükseldi. Buna paralel olarak faaliyet karlılığı oranı da yüzde 7,3'ten yüzde 7,7'ye çıktı. Yine de söz konusu oran, son 10 yıl ortalaması olan yüzde 10,9'un oldukça altında kaldı.

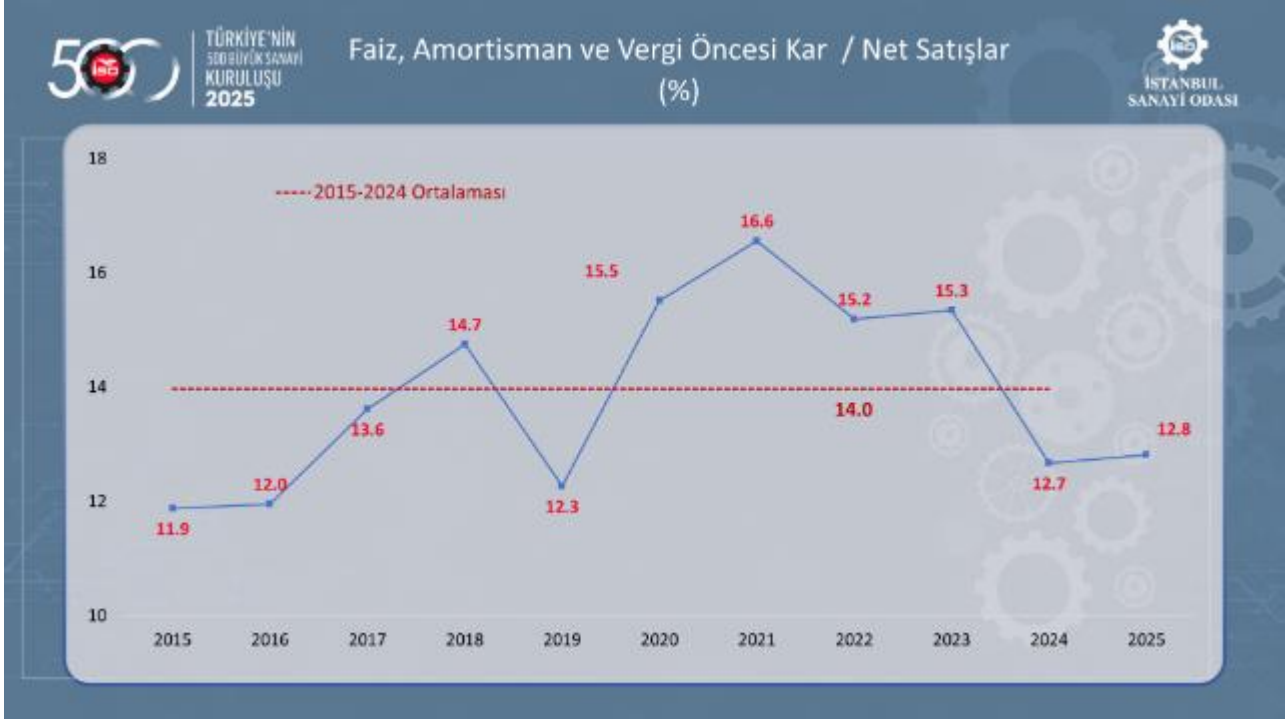
TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Aynı dönemde İSO İkinci 500'ün vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 34 artışla 34 milyar liradan 46 milyar liraya çıktı. Vergi öncesi dönem karlılığı yüzde 2,1'den yüzde 2,2'ye çok sınırlı bir artış gösterirken, bu oran da 2015-2024 ortalaması olan yüzde 6,6'ya göre çok daha düşük gerçekleşti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Bir diğer önemli karlılık göstergesi olan faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar toplamı ise yüzde 28,8'lik artışla 205 milyar liradan 264 milyar liraya yükseldi. Buna karşılık FAVÖK karlılığı oranı 0,1 puan artışla yüzde 12,7'den yüzde 12,8'e yatay seyretti. Söz konusu oran da son 10 yıl ortalaması olan yüzde 14'ün altında seyretti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Kar/Zarar Eden Kuruluşlar Sayısı				
	Dönem Karı (V.Ö.)/Zararı		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	
	Kar (Adet)	Zarar (Adet)	Kar (Adet)	Zarar (Adet)
2017	434	66	489	11
2018	393	107	485	15
2019	430	70	482	18
2020	443	57	495	5
2021	437	63	492	8
2022	457	43	495	5
2023	428	72	495	5
2024	341	159	470	30
2025	345	155	473	27

2025'te karlardaki güçlü nominal artışlara rağmen ISO 500'de olduğu gibi ISO İkinci 500'de de zarar eden kuruluş sayısı yüksek kalmaya devam etti.

ISO İkinci 500'de vergi öncesi dönem karı/zararı büyüklüğüne göre; 2024'te 159 ile rekor seviyesine ulaşan zarar eden kuruluş sayısı, 2025'te ılımlı bir düşüşle 155'e geriledi. Ancak yine de bu sayı, 2008 küresel kriz yılından bu yana ikinci en yüksek değer olarak dikkat çekti.

Diğer taraftan, operasyonel karlılığı gösteren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar büyüklüğünde ise zarar eden firma sayısı 3 adet azalarak 27'ye indi. Ancak bu rakam da 2013 sonrasındaki dönemin en yüksek ikinci seviyesinde gerçekleşti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Karlılık Göstergeleri					
	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Oran (%)	
	2024	2025		2024	2025
Faaliyet Karı (Zararı)	117.913	159.623	35,4	7,3	7,7
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	171.485	197.203	15,0	10,6	9,6
Kambiyo Karları	79.881	121.509	52,1	4,9	5,9
Diğer	91.603	75.694	-17,4	5,7	3,7
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	156.902	169.032	7,7	9,7	8,2
Kambiyo Zararları	85.160	147.865	73,6	5,3	7,2
Diğer	71.741	21.167	-70,5	4,4	1,0
Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	14.583	28.171	93,2	0,9	1,4
Net Kambiyo Zararları	-5.279	-26.356	399,2	-0,3	-1,3
Diğer	19.862	54.527	174,5	1,2	2,6
Finansman Öncesi Kar	132.496	187.793	41,7	8,2	9,1
Finansman Giderleri	95.366	138.466	45,2	5,9	6,7
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	34.292	45.948	34,0	2,1	2,2

İSO İkinci 500'de karlılığın üretim faaliyeti dışı gelir ve giderlerden nasıl etkilendiğini yansıtan bu tablo incelendiğinde; 2023 ve 2024'ün ardından 2025 yılında da net kambiyo zararının oluştuğu görüldü.

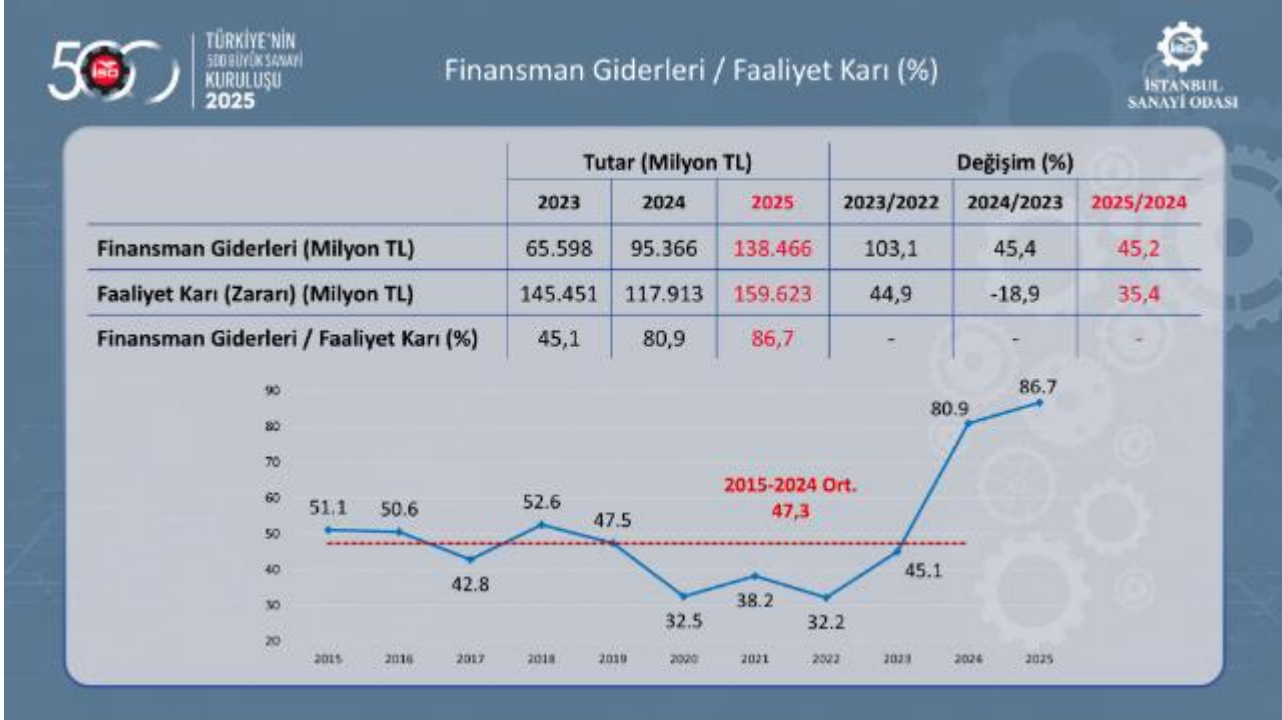
Net kambiyo zararı geçen yıla göre 4 kat artarak 26 milyar TL'ye yükselirken, kambiyo zararı dışındaki diğer faaliyetlerden elde edilen net kar 55 milyar TL düzeyine çıktı.

Sonuçta 28 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı net gelir elde edilirken, bu rakamın net satışlara oranı da yüzde 0,9'dan yüzde 1,4'e yükseldi.

Üretim faaliyeti dışı gelir ve giderler içerisinde faiz, temettü, iştirak gelirleri, menkul kıymet ve duran varlık satışları, komisyon vb. gibi birçok kalem yer alıyor.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Finansman giderleri geçmiş yıllarda olduğu gibi 2025'te de hem İSO 500'de hem de İSO İkinci 500'de sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı sürdürdü.

İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 45,2 oranında artarak 138 milyar TL'ye yükseldi. Aynı yılda faaliyet karı ise yüzde 35,4 artışla 160 milyar TL'ye yaklaştı. Böylece finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 5,8 puan daha artarak yüzde 86,7'ye yükseldi.

Bu oranın 2015-2024 ortalamasının yüzde 47,3 olduğu düşünülürken, yıllardan beri hep işaret edildiği üzere sanayiciler ana faaliyetlerinden elde ettiği karın çok büyük bir bölümünü finansman giderlerine ayırma gerçeğinden uzaklaşamadı.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Bilanço Göstergeleri						
	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2023	2024	2025	2023/2022	2024/2023	2025/2024
Dönen Varlıklar	712.947	966.161	1.322.056	70,1	35,5	36,8
Duran Varlıklar	668.479	926.955	1.136.341	181,6	38,7	22,6
Aktif Toplamı	1.381.426	1.893.116	2.458.397	110,4	37,0	29,9
Toplam Borçlar	641.459	847.786	1.273.704	76,7	32,2	50,2
Özkaynak	739.967	1.045.330	1.184.693	152,1	41,3	13,3

Bilindiği üzere, yaklaşık 20 yıl aradan sonra uygulanan enflasyon muhasebesi nedeniyle 2023 yılında özkaynaklar ve aktifler başta olmak üzere bilanço göstergeleri önemli artışlar kaydederken, 2024 yılında bu etki çok daha sınırlı gerçekleşmişti.

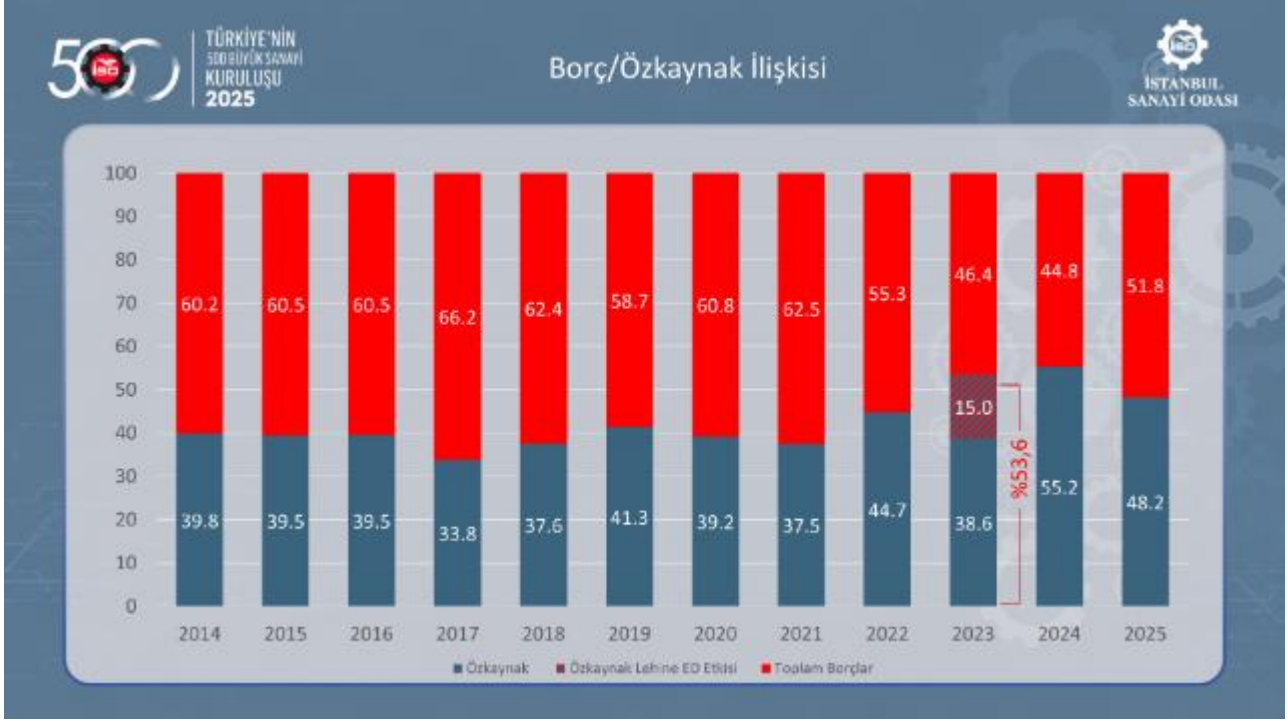
2025'te ise karlılığın düşük seyrini koruması ve enflasyon muhasebesinin uygulanmamasının da etkisiyle özkaynaklardaki artışın sınırlı kaldığı görülüyor.

Verilere bakıldığında; İSO İkinci 500'de aktif tarafta dönen varlıklar yüzde 36,8; duran varlıklar yüzde 22,6 oranında büyüdü. Böylece aktif toplamındaki artış yüzde 29,9 olarak gerçekleşti.

Pasif tarafta ise özkaynaklar yüzde 13,3 ile sınırlı bir artış gösterirken, toplam borçlardaki artış yüzde 50,2 ile çok daha yüksek seyretti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

İSO İkinci 500 borç ve özkaynakların dağılımı açısından da çarpıcı veriler sunuyor.

Hatırlatmak gerekirse, 2023'te uygulanan enflasyon düzeltmesi, İSO İkinci 500'ün kaynak yapısını esas itibarıyla özkaynaklar üzerinden etkilemiş ve kaynak dağılımını iyileştirici rol oynamıştı. 2024'te de özkaynakların payı hafif bir artış göstermişti.

2025'te ise durum tersine dönmüş ve borçların aktifler içindeki payı 7 puanlık artışla yüzde 51,8'e yükselirken, özkaynakların payı yüzde 48,2'ye gerilemiş bulunuyor.

Zayıf seyreden karlılık performansı özkaynak artışını sınırlarken, hızlı borçlanma eğiliminin sürmesi nedeniyle kaynak yapısı yeniden hafif borç ağırlıklı hale gelmiş gözüküyor.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2023	2024	2025	2023/2022	2024/2023	2025/2024
Toplam Borçlar	641.459	847.786	1.273.704	76,7	32,2	50,2
Mali Borçlar	303.062	439.603	668.842	66,0	45,1	52,1
Diğer Borçlar	338.397	408.183	604.862	87,5	20,6	48,2

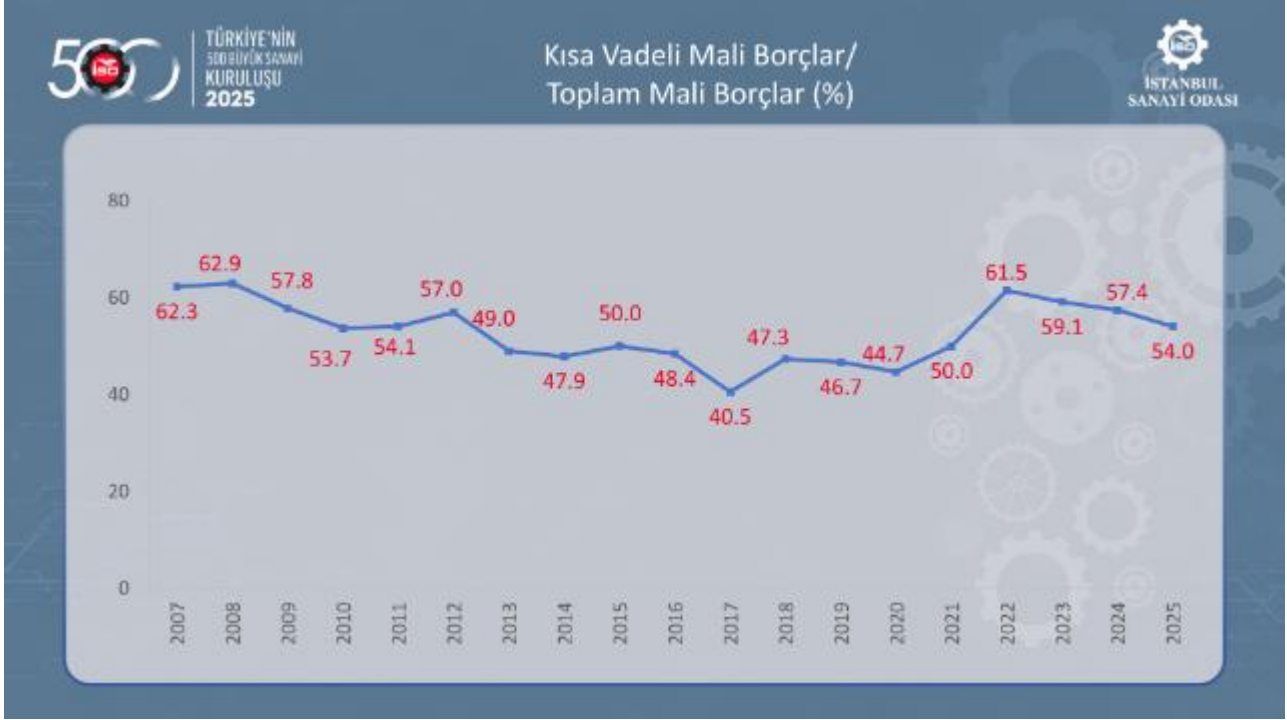
İSO İkinci 500'de 2024 yılında yüzde 32,2 artan toplam borçlar, 2025'te yüzde 50,2 ile daha hızlı büyüdü.

Alt kalemler incelendiğinde; 2024 yılında yüzde 45,1 olan mali borçlardaki artış, 2025 yılında yüzde 52,1'e yükseldi. Diğer borçlar ise 2024 yılındaki yüzde 20,6'lık sınırlı artışın ardından 2025'te yüzde 48,2 ile daha hızlı bir artış gösterdi. Böylece 2021-2023 döneminin aksine, 2024 ve 2025 yıllarında mali borçlar diğer borçların üzerinde büyüdü.

2025'te tüm borçlanma türlerinde artışın hızlanması, kredi maliyetlerindeki yükselişe rağmen nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların finansal ihtiyaçlarını karşılamak için daha fazla borçlanmak zorunda kaldığına işaret etti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Borçların vadelerine göre gelişiminde ise uzun vadeli mali borçların kısa vadeliye göre daha hızlı artmasının etkisiyle kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı üst üste üçüncü yıl azalarak 2025'te yüzde 54'e geriledi.

Buna rağmen, İSO İkinci 500'ün borç stoku kısa vade ağırlıklı yapısını korudu ve kısa vadeli mali borçların payı 2022 öncesine göre yüksek kalmaya devam etti.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

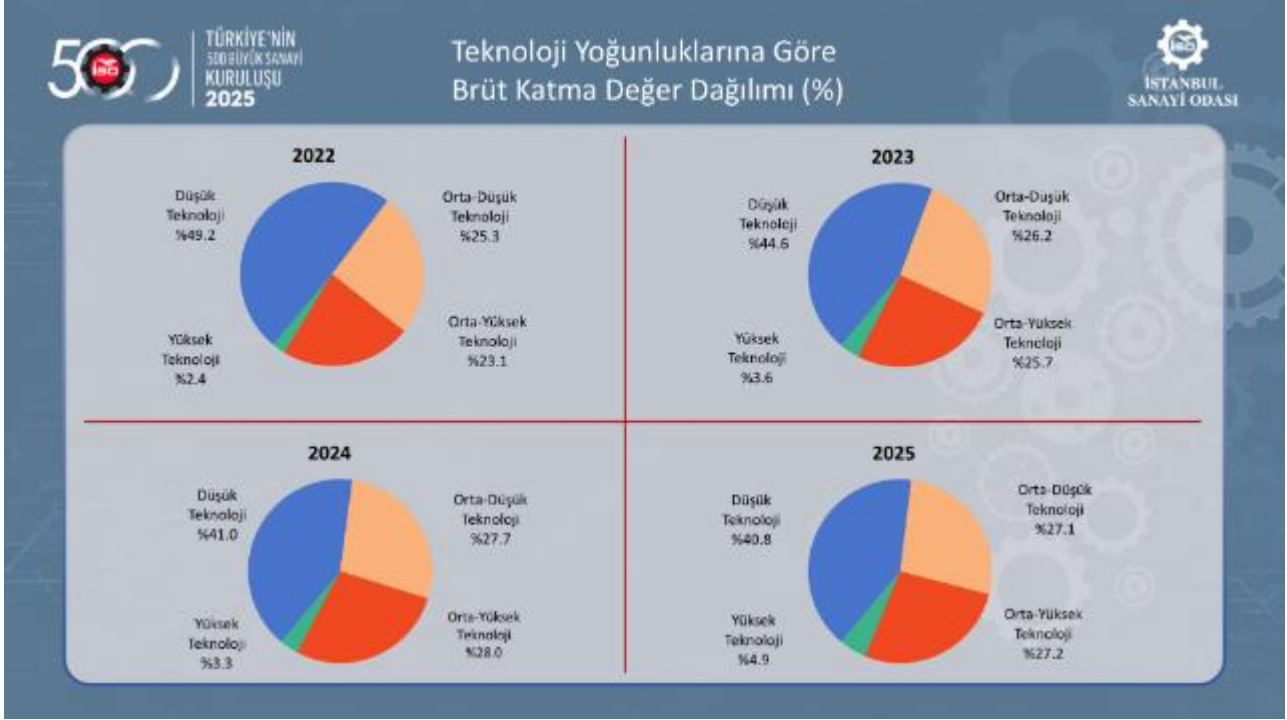
Devreden KDV						
	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2023	2024	2025	2023/2022	2024/2023	2025/2024
Devreden KDV	14.070	17.440	21.826	58,3	24,0	25,2

Sanayicilerin uzun yıllardır dile getirdiği ve makul bir çözüm bulunması noktasında çeşitli öneriler sunduğu devreden KDV alacakları sorunu, gerek İSO 500'de gerekse İSO İkinci 500'de hala devam ediyor.

Hatırlanacağı üzere devreden KDV yükü, İSO 500 için 2025 yılında yüzde 42,1 artışla 120 milyar TL'nin üzerine çıkmıştı. İSO İkinci 500'de de devreden KDV bir önceki yıla göre yüzde 25,2 oranında artarak 22 milyar TL'ye yaklaşmış durumda.

Sanayiciler bu döngüyü uzun zamandır devlete sıfır faiz ve sonsuz vade ile borç verilmesi olarak nitelendiriyor. Özellikle finansmana erişimin zorlaştığı, finansman maliyetlerinin yüksek seyrettiği ve firmaların işletme sermayesine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğu mevcut ekonomik koşullarda, sanayiciler açısından önemli bir kaynağın devreden KDV yoluyla sistem içinde kilitli kalmaya devam ettiği görülüyor.

Sanayimizin rekabet gücünü desteklemek ve işletmelerimizin finansman imkanlarını güçlendirmek için devreden KDV yükünün azaltılmasına yönelik somut ve kalıcı adımların hayata geçirilmesi gerekiyor.

İSO İkinci 500'ün dikkat çeken bir başka göstergesi de teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı. Bu verilere bakıldığında, 2013'ten bu yana olduğu gibi 2025 yılında da yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payın yüzde 40,8 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayilere ait olduğu görülüyor. Ancak bu grubun payı geçen yıla göre 0,2 puan düşüş gösterdi.

Aynı yılda orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 0,6 puan azalışla yüzde 27,1'e; orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise 0,8 puan azalışla yüzde 27,2'ye gerilemiş durumda.

Buna karşılık yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 3,3'ten yüzde 4,9'a çıkmış ve 2015 sonrasındaki en yüksek düzeyine ulaşmış bulunuyor.

Bu veriler, özellikle orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplam payının 2024'te yüzde 31,3 iken, 2025'te 0,8 puan daha artarak yüzde 32,1 ile rekor seviyesine çıktığına işaret ediyor.

Öte yandan, küresel rekabetin geleceğine dijitalleşme ve yeşil dönüşümün damga vuracağı gerçeği göz önüne alındığında, ulaşılan noktanın yeterli olmadığı ve sanayi sektörünün bu alana daha fazla odaklanması gerektiği görülüyor.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE faaliyetleri hayati önemini korusa da İSO İkinci 500'de 2024'teki yükselişin ardından 2025'te AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 238'den 229'a gerilemiş bulunuyor.

AR-GE Harcamaları

	Anket Verileri					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
AR-GE Harcamaları (Milyon TL)	875,0	1.310,3	2.771,9	3.921,0	8.613,0	10.000,4
AR-GE Harcamaları/Üretimden Satışlar (%)	0,46	0,39	0,40	0,40	0,62	0,57

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

İSO İkinci 500'ün 2024 yılında 8,6 milyar TL olan toplam AR-GE harcamalarının ise 2025'te yüzde 16'lık sınırlı bir artışla 10 milyar TL'ye yükseldiği görülüyor. Buna paralel olarak, AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı da yüzde 0,62'den yüzde 0,57'ye gerileyerek hafif bir ivme kaybına işaret ediyor.

Söz konusu veriler, İSO İkinci 500'ün bu alana kaynak ayırmakta zorlandığını gösteriyor. Bu durum, üretim kapasitesini korumanın tek başına yeterli olmadığını, uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artıracak, verimliliği yükseltecek ve yüksek katma değer yaratacak dönüşüm adımlarının desteklenmesinin önemini bir kez daha teyit ediyor.

	Çalışan Sayısı ile Ödenen Brüt Maaş ve Ücretler			Değişim (%)		
	2023	2024	2025			
				2023/2022	2024/2023	2025/2024
Çalışan Sayısı (Kişi)	284.916	291.280	284.876	9,1	2,2	-2,2
Ödenen Brüt Maaş ve Ücretler (Milyon TL)	106.437	203.187	278.940	131,4	90,9	37,3
Çalışan Başına Brüt Ücret (Yıllık, TL)	373.574	697.565	979.164	112,2	86,7	40,4

2025 yılında İSO İkinci 500 istihdamının yüzde 2,2 düşüşle 285 bin kişiye gerilediği görülüyor. İstihdamdaki düşüş, hem özel hem de kamu kuruluşlarında gerçekleşmiş bulunuyor.

Aynı yılda tam istihkak olarak ödenen brüt maaş ve ücretler yüzde 37,3 oranında artarken, bu artış yüzde 2,2'lik istihdam düşüşü ile birlikte değerlendirildiğinde, çalışan başına ödenen brüt maaş ve ücretlerdeki artış yüzde 40,4'e çıkıyor.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

Sermayenin tabana yayılması, kurumsallaşmanın güçlenmesi ve sanayi şirketlerinin finansman kaynaklarını çeşitlendirmesi açısından halka arzlar önemli fırsatlar sunuyor.

İSO İkinci 500 şirketleri bu açıdan incelendiğinde, halka açık kuruluş sayısında son yıllarda dikkat çekici bir ivme görülüyor. İSO İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 2017-2022 arasında iniş çıkışlı bir seyir izledikten sonra son üç yıldır artış eğilimi gösteriyor. 2023'te 30, 2024'te 39 olan halka açık kuruluş sayısı 2025'te 4 adet daha artarak 43 ile en yüksek düzeyine ulaşmış bulunuyor.

Sanayi şirketlerimizin sermaye piyasalarına ilgisinin artması ve finansman yapılarının çeşitlenmesi açısından umut verici olan bu eğilimin gelecek dönemde de güçlenerek devam etmesi önem taşıyor.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında 2018-2021 arasında yaşanan artış eğilimi, 2022'den itibaren tersine dönmüş gözüküyor. 2024'teki yatay seyrin ardından yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı, 2025'te 5 adet daha azalarak 62'ye gerilemiş durumda.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısındaki gelişmeler, firmaların sermaye yapılarındaki değişimlerin yanı sıra İSO 500 ile İSO İkinci 500 arasındaki geçişlerden de etkileniyor.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

500

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2025

Coğrafi Dağılım
(Bağlı Bulunduğu Oda Bilgisine Göre)

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Bağlı Bulunduğu Oda	Kuruluş Sayısı							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
İstanbul Sanayi Odası	156	151	141	132	142	134	135	144
Ege Bölgesi Sanayi Odası	41	38	40	45	39	44	38	36
Kocaeli Sanayi Odası	38	37	40	34	39	35	36	34
Gaziantep Sanayi Odası	33	35	38	38	35	33	36	33
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası	25	28	29	32	34	34	34	23
Ankara Sanayi Odası	20	24	20	18	12	14	21	20
Konya Sanayi Odası	15	15	14	14	16	15	13	16
Kayseri Sanayi Odası	12	13	12	13	15	15	10	15
Adana Sanayi Odası	14	12	15	16	15	19	12	15
Balıkesir Sanayi Odası	7	6	4	6	7	7	10	9
Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası	8	9	6	8	10	11	11	9
Denizli Sanayi Odası	11	8	11	11	11	9	9	9
Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası	5	4	5	4	7	8	8	8
Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	1	3	6	4	5	5	5	8
Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası	17	15	17	13	14	9	8	8
Manisa Ticaret ve Sanayi Odası	6	9	9	8	7	7	7	6
Diğer Odalar	91	93	93	104	92	101	107	107

İSO İkinci 500'de yer alan kuruluşlar bağlı oldukları oda bilgilerine göre değerlendirildiğinde; sanayinin bölgesel dağılımında Anadolu lehine gelişen eğilimin devam ettiği görülüyor. Bu tablo, Türkiye sanayisinin üretim gücünün giderek daha geniş bir coğrafyaya yayıldığını ve Anadolu'daki sanayi merkezlerinin İSO İkinci 500 içindeki ağırlığının arttığını göstermesi bakımından oldukça önemli.

Son yıllardaki düşüş eğilimine rağmen İstanbul Sanayi Odası, 2025'te İSO İkinci 500 içindeki üye sayısını 9 adet artırarak 144 kuruluş ile sıralamada en büyük paya sahip olmayı sürdürdü. Bu durum, İstanbul'un sanayi üretimi, ölçek, kurumsal kapasite ve rekabet gücü açısından merkezi konumunu koruduğunu gösteriyor.

İstanbul'u 36 şirket ile Ege Bölgesi Sanayi Odası izlerken, Kocaeli 34, Gaziantep 33, Bursa 23, Ankara 20 şirket ile üst sıralarda yer aldı. Bu odaların tümünde İSO İkinci 500 içinde yer alan üye sayılarının geçen yıla göre düşmesi dikkat çekti. Konya, Kayseri ve Adana Sanayi Odası'nın üye sayısı ise artış gösterdi.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

	Firma Sayısı					Üretimden Net Satışlar (Pay, %)				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Gıda Ürünleri Sanayii	91	94	109	108	107	18,3	18,8	22,2	21,4	21,7
Kimyasal Ürünler, Plastik ve Kauçuk Ürünleri Sanayii	68	71	78	75	76	13,9	14,2	15,8	14,8	15,1
Ana Metaller ve Makine İmalat Sanayii	71	73	64	61	70	13,9	15,1	12,1	12,3	13,8
Tekstil Ürünleri Sanayii	81	85	71	68	56	15,4	16,3	13,3	13,1	11,0
Maden, Taş ve Toprak Ürünleri Sanayii	31	27	32	38	40	7,5	7,5	7,7	8,3	8,8
Kara, Deniz Taşıtları ve Yan Sanayii	39	38	37	43	43	7,9	7,5	7,9	9,2	8,7
Elektrikli Teçhizat ve Elektronik Ürünler Sanayii	38	37	37	32	37	6,4	5,8	6,8	6,6	7,1
Orman, Kağıt Ürünleri, Mobilya ve Basım Sanayii	37	35	33	31	32	7,7	6,9	6,5	6,1	6,4
Metal Eşya Sanayii	25	23	23	23	20	5,1	4,5	4,6	4,2	3,9
Giyim Eşyaları Sanayii	19	17	16	21	19	4,0	3,5	3,0	4,0	3,6

(Sıralama 2025 yılı üretimden net satış paylarına göre yapılmıştır.)

İSO İkinci 500'ün, İSO tarafından oluşturulmuş olan 10'lu sektör gruplandırmasına göre dağılımına bakıldığında, 2025'te firmaların yaklaşık yüzde 62'sinin 4 sektör grubunda toplandığı görülüyor. Söz konusu dört sektör, üretimden net satışların da yaklaşık yüzde 62'sini gerçekleştiriyor.

Sayısal olarak bakıldığında; ilk sırada 107 firma ile “gıda ürünleri sanayi” yer alırken, bu sektörü 76 firma ile “kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri sanayi”, 70 firma ile “ana metaller ve makine imalat sanayi”, 56 firma ile “tekstil ürünleri sanayi” takip ediyor. 2024'e göre ilk iki sırada yer alan sektörlerde firma sayısı hemen hemen aynı kalırken, ana metal ve makine sektörü firmalarının 9 adet arttığı, tekstil firmalarının ise 12 adet azaldığı görülüyor.

Diğer taraftan, sektörlerin üretimden satışlar içindeki paylarına bakıldığında da geçen yıla göre ilk üç sektörün payı artarken dördüncü sıradaki tekstil sektörünün payı 2,1 puan azalmış durumda. Söz konusu azalış, emek-yoğun geleneksel sanayi sektörlerimizdeki zorlanmayı işaret etmesi açısından önemli.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025

500 TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2025		İSO İkinci 500-2025 Yılı'nın 10 Büyük Sanayi Kuruluşu		İSTANBUL SANAYİ ODASI	
2024 Sıra No	2025 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)		
-	1	Teksan Jeneratör Elektrik	5.317.403.955		
31	2	Norm Salihli Vida ve Cıvata Makine	5.307.861.180		
20	3	Biska Tekstil	5.305.769.896		
-	4	Vatan Plastik	5.304.257.692		
92	5	Şenocak Gıda Fındık Entegre	5.297.948.528		
-	6	Frimpeks Kimya ve Etiket	5.267.461.789		
45	7	Chryso-Kat Katkı Malzemeleri	5.260.305.963		
-	8	Verde Yağ Besin Maddeleri	5.257.429.703		
62	9	Traçim Çimento	5.205.039.226		
89	10	Johnson Electric Otomotiv Ürünleri	5.194.384.231		

2025 yılı İSO İkinci 500 sıralamasında üretimden net satışlar büyüklüğüne göre ilk 10 şirketin sıralaması tablodaki gibi gerçekleşti. Buna göre İSO İkinci 500'de ilk sırayı 5 milyar 317 milyon liralık üretimden satışlar tutarı ile "Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş." aldı. Bu kuruluş 2024 yılında İSO 500'ün 496. sırasında yer alıyordu.

Bu firmanın hemen ardından ikinci sırada 5 milyar 308 milyon liraya yaklaşan üretimden satışları ile "Norm Salihli Vida ve Cıvata Makine San. ve Tic. A.Ş." bulunuyor. Norm Salihli, 2024 yılında İSO İkinci 500 içerisinde 31. sıradaydı.

Üçüncü sırada yer alan kuruluş ise 5 milyar 306 milyon lira civarındaki üretimden satışları ile "Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş." oldu. Bu kuruluş da 2024 yılında İSO İkinci 500'de 20. sırada yer almıştı.